

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ім. Г. Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

ТЕЗИ

**ІV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
ПОГЛЯД МОЛОДІ»**

**20 – 21 жовтня 2022 р.
м. Одеса**

УДК: [316.334.2:330.3]:316.64-053.6(477)

Актуальні аспекти соціально-економічного розвитку України: погляд молоді. Матеріали IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції 20-21 жовтня 2022 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2022. – 147 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України з погляду молодих вчених. Були дослідженні теоретичні аспекти та запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Іванченкова Л.В. - д-р екон. наук, професор, в.о. директора ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Купріна Н.М. – д.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д., – к.е.н., доц.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

здійснити докорінну перебудову системи органів державної влади, що здійснюють управління персоналом державною службою. Під час створення інноваційних моделей управління персоналом державної служби слід орієнтуватися на сучасні глобальні виклики, тенденції розвитку національного та світового суспільства. Аналіз дає підстави запропонувати наступні інноваційні механізми розвитку людських ресурсів системи публічного управління: професійна освіта; стажування; підвищення кваліфікації; самоосвіта персоналу; мотивація персоналу; кар'єрне зростання кадрів; паблік-інжиніринг. Інноваційна модель розвитку людських ресурсів публічного управління повинна складатися з наступних елементів: людські ресурси системи публічного управління; професійно-кваліфікаційні якості; професіоналізм; освіта; підвищення кваліфікації; мотивація; кар'єрне зростання. Інноваційна модель розвитку людських ресурсів системи публічного управління повинна бути врегульована у чинних нормативно-правових актах України. На наш погляд, це повинна бути Концепція розвитку людських ресурсів системи публічного управління.

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЙ СТРАХОВОГО РИНКУ

**Мальчевська І.В. здобувач СВО «Бакалавр» ф-ту ММтаПА
Науковий керівник – д.е.н., проф. Ніколюк О.В.
Одеський національний технологічний університет**

Регулювання діяльності страхових компаній є складовою реалізації комплексної програми розвитку фінансового сектора та одним із інструментів впливу на економічні процеси шляхом перерозподілу фінансових ресурсів між суб'єктами фінансового ринку та пріоритетними галузями суспільного виробництва. Виділяють форми регулювання: державну, ринкову та інституційно-правову. В умовах динамічних фінансових перетворень посилюється доцільність державного регулювання, що обумовлюється дією двох груп чинників: загальних та спеціальних. Поєднання саморегулювання і державного регулювання діяльності страхових компаній є запорукою розвитку страхового ринку та його учасників, забезпеченням рівноваги в дотриманні інтересів держави, суспільства, об'єктів регулюючого впливу, появи синергічного ефекту регулювання. Прослідковується наявність структурних зв'язків між формами та об'єктом регулювання: правовим забезпеченням, наглядом та діяльністю страхової компанії, а також між формами, методами та інструментами які разом із принципами, суб'єктами та об'єктами утворюють систему державного регулювання діяльності страхових компаній. Розроблена теоретична модель регулювання діяльності страхових установ може стати базовим напрямом удосконалення практичного регулювання страхового сектору. Дана модель розуміється як цілісна сукупність уявлень про вектори мету, завдання, принципи рівні, методи, інструменти та основу регулювання.

Вдосконалення регулювання діяльності страхових компаній забезпечить підвищення якісного рівня функціональної адаптивності регулювання до зміни зовнішнього середовища. Державне регулювання діяльності страхових компаній необхідно розглядати як динамічну систему, що базується на принципах ефективності, справедливості, законності, адекватності, незалежності, збалансованості, поступовості та прозорості. Систематизація взаємопов'язаних принципів з позицій результативності регулюючого впливу формує дві їх групи: основоположні та доповнюючі. За допомогою методів та інструментів здійснюється регулювання діяльності страхових компаній, в залежності від зміни яких державне регулювання посилюється або лібералізується. Методи державного регулювання діяльності страхових компаній класифікуються за наступними ознаками: формою впливу на об'єкт, набором інструментів (засобів впливу), часом дії, масштабом втручання, характером дії. На поведінку страхових компаній методи державного регулювання впливають прямо або опосередковано, створюючи та забезпечуючи умови для їх функціонування.

Сучасний стан регулювання діяльності страхових компаній протягом років дослідження покращився. На страховому ринку розвинених країн після фінансової кризи сформувались три рівні регулювання: страхова компанія, страхова група, системно важлива страхова компанія. На національному страховому ринку крім існуючого регулювання на рівні страхової компанії запроваджено регулювання та введено консолідований нагляд за діяльністю страхової групи; третій рівень - визначення системно важливих страхових компаній не сформовано. В той же час, інструментальне забезпечення регулювання застаріле та не відповідає світовим сучасним зразкам, хоча деякі кроки покращення прослідковуються: лібералізовано ліцензування, переглянуто нормативи достатності, диверсифікації та якості активів, посилені вимоги щодо прозорості діяльності та звітності. Але в цілому регуляторний режим, в основу якого покладені вимоги перших директив Європейського Союзу, які сформовані у минулому столітті, без врахування наслідків світової фінансової кризи, потребує подальшого реформування. Проведений аналіз показав, що діяльність страхових компаній розширюється незважаючи на складну для країни економічну ситуацію останнього десятиліття. Має місце збільшення основних показників розвитку страхування: приріст валових страхових премій, валових страхових виплат; страхових резервів. Рівень довіри до діяльності страхових компаній зберігається та в останні роки намітився стійкий тренд її посилення; взаємозамінність на страховому ринку достатньо висока, так як вихід із ринку більше третини страхових компаній не привів до зменшення страхової діяльності. В той же час, інвестиційна спроможність страхового ринку незначна і не може суттєво впливати на розвиток економіки, так як частка активів страхових компаній складає близько 5 % від вартості активів банків, а частка валових страхових премій у ВВП зменшилась до 1,4 %. Прослідковується чутливість страхових компаній до змін в регулюванні, тому з метою покращення ефективності їх діяльності доцільним є запровадження

новітніх інструментів, методів, засобів регулювання для підвищення його якості.

Модернізацію системи регулювання діяльності страхових компаній запропоновано здійснювати в два етапи: перший етап направлений на усунення регуляторного розриву, другий - на перегляд інституційної моделі державного регулювання страхового ринку. Перший етап передбачає удосконалення інституційного середовища регулювання через запровадження новітніх інструментів: визначення системно важливих страхових компаній; імплементацію міжнародних вимог до нормативного забезпечення діяльності страхових компаній; побудову приватно-державного партнерства на страховому ринку; уніфікацію засобів регулювання ідентичних на страховому та банківському сегментах ринку забезпечення прозорості власності страхових компаній, забезпечення прозорості діяльності страхових компаній та органу державного регулювання. На другому етапі пропонується запровадження інтегрованої моделі регулювання страхового ринку.

У країнах з розвинутою та трансформаційною економікою спостерігається тенденція до консолідації державного регулювання на базі моделі мегарегулятора. Для України запропоновано консолідацію регулювання страхового, небанківського кредитного та банківського секторів в межах одного органу державного регулювання та напрями запровадження цього процесу. Формування інтегрованої моделі регулювання страхового ринку пропонується здійснювати на базі Національного банку України, який має більші матеріальні, технологічні та фінансові можливості та досвід імплементацій міжнародних правил регулювання. Процес удосконалення регулювання необхідно розглядати як комплексний механізм на основі трьох складових: інституційної, нормативної, організаційно-комунікаційної.

Для посилення ефективності регулювання діяльності страхових компаній та запровадження його третього, найсучаснішого рівня, необхідно започаткувати процес визначення системно важливих компаній та запровадити нагляд за ними. Методичні засади визначення системно важливих страхових компаній повинні базуватись на інтегрованому показнику середнього індексу системної важливості. Розроблений науково-методичний підхід передбачає реалізацію наступних етапів: формування переліку категорій та показників, які характеризують системну важливість страхових компаній та визначення їх вагових коефіцієнтів; вибір потенційних системно важливих компаній на основі перевищення одновідсоткової вартості активів страхового ринку; формування за відібраними компаніями вхідного масиву даних; нормування показників, розрахунок індексу системної важливості кожної компанії; визначення середнього індексу системної важливості; компанії, які його перевищили формують групу системно важливих. Нагляд за діяльністю вказаних компаній концентрується на виконанні ними нормативу регулятивного капіталу страхової групи, своєчасності та прозорості звітування, затвердження плану відновлення фінансової стабільності введення інституту індивідуальної відповідальності. Реалізація новітніх підходів в регулюванні діяльності

страхових компаній сприятиме поліпшенню його якості, що забезпечить зміцнення конкурентної позиції страхових компаній на національному та світовому ринку, сприятиме підвищенню довіри до страхового сектору.

УЗАГАЛЬНЕННЯ ШЛЯХІВ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

**Маркевич О.В. здобувач СВО «Бакалавр» ф-ту ММтаПА
Науковий керівник – д.е.н., проф. Ніколюк О.В.
Одеський національний технологічний університет**

Наявна політика держави стосовно поліпшення якості медичної допомоги в Україні передбачає підвищення конкурентоспроможності медичних працівників завдяки впровадження Стратегії розвитку медичної освіти; ефективну організацію та доступну мережу ЗОЗ шляхом створення моделі фінансування медичної галузі, при якій використовується державний гарантований пакет; забезпечення пацієнтів необхідними ліками (з 2019 р. урядом запроваджено програму «Доступні ліки»); запровадження електронної системи контролю здоров'я пацієнтів – eZdorovya, eHealth і як наслідок надання державою якісних медичних послуг.

Нормативно-правова база, що діє в напрямку якості медичної допомоги в системі охорони здоров'я в рамках державного управління на сьогоднішній день не є такою, що охоплює всі необхідні питання для підвищення її рівня до міжнародних стандартів. Прикладом є абсолютна відсутність питання щодо сучасної, оперативної системи зворотного зв'язку з пацієнтами та визначення і розуміння їх потреб.

Для отримання якісної медичної допомоги у сфері державного управління важливе значення мають показники (індикатори) якості надання медичної допомоги. Це кількісні або якісні показники, які безпосередньо впливають на якість надання медичної допомоги. Використовуючи індикатори якості, можна виявити наявні проблеми, визначити можливості та шляхи вдосконалення якості лікування та догляду за пацієнтами. Вони базуються на даних, що містяться в паперовій або електронній документації медичного закладу.

Слід зазначити, що обробка електронних даних може надати більш достовірну інформацію, ніж при вивченні даних на паперових носіях. Наприклад, Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) визначає показники якості як дані про первинну медичну допомогу, кількість госпіталізованих пацієнтів, лікарські засоби, що призначені пацієнту, дані спеціалізованих реєстрів, показники захворюваності та смертності, а також дослідження досвіду пацієнтів.

Процес надання оцінки якості медичної допомоги за допомогою Агентства з досліджень та якості в охороні здоров'я у Сполучених Штатах Америки сьогодні дає можливість кожному медичному закладу створювати інструменти та стратегії, які допомагають закладам охорони здоров'я та